

II. Osobitná časť

K Čl. I

K bodom 1. a 2.

Celkové príjmy štátneho rozpočtu sa znižujú o 1 426 248 764 eur najmä v súvislosti s negatívnymi dôsledkami pandémie COVID-19. Celkové výdavky štátneho rozpočtu sa zvyšujú v nadväznosti na zabezpečenie krytia nevyhnutných výdavkov o 7 758 202 534 eur. Zároveň sa upravuje aj schodok štátneho rozpočtu.

K bodu 3.

Objem záväzkov štátu na splátky istín štátneho dlhu v roku 2020 sa mení vzhľadom na úpravu schodku štátneho rozpočtu na rok 2020.

K bodu 4.

V doplnených ustanoveniach sa vytvára možnosť poskytnúť záruku do Paneurópskeho záručného fondu v reakcii na COVID-19, z ktorého Európska investičná banka a Európsky investičný fond budú môcť poskytnúť záruky na financovanie a úvery priamo konečným príjemcom zo súkromného a verejného sektora alebo prostredníctvom finančných sprostredkovateľov. Poskytnutie záruky zo strany Slovenskej republiky je nevyhnutnou podmienkou pre prístup k nástrojom financovania poskytnutých zo záručného fondu. Zároveň sa vytvára aj možnosť čerpania úverovej pomoci z Európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti (SURE).

K bodu 5.

Príloha č. 1 Bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2020 sa mení v nadväznosti na úpravu jednotlivých položiek príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu a s tým súvisiacu zmenu schodku.

Daňové príjmy štátneho rozpočtu na hotovostnej báze v roku 2020 poklesnú v porovnaní so schváleným rozpočtom na roky 2020 až 2022 o 1 270,8 mil. eur. Dane zaznamenajú pokles z titulu prepadu ekonomiky spôsobenej pandemiou. Najväčšie zníženie výnosu dane zaznamenajú DPH (-514,6 mil. eur), DPPO (-313,7 mil. eur) a spotrebné dane (-194,5 mil. eur). Za poklesom je aj nezapočítanie vplyvu zavedenia eKasy a nanomarkerov do aktuálnej daňovej prognózy (-180,0 mil. eur). Pokles nedaňových príjmov v sume 155,4 mil. eur súvisí s nižším plnením príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb, výpadkom očakávaných príjmov z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, ako aj nižším plnením kapitálových príjmov súvisiacich predovšetkým s predajom prebytočného majetku štátu. Zvýšenie výdavkov je podrobnejšie uvedené v odôvodnení k bodu 6.

V prílohe č. 2 Príjmy kapitol na rok 2020 sa jednotlivé položky príjmov štátneho rozpočtu upravujú v súvislosti s ich očakávaným nižším plnením v dôsledku poklesu ekonomickej aktivity fyzických a právnických osôb, ako aj nižším počtom úkonov štátnych orgánov. V nadväznosti na uvedené sa upravujú a znižujú aj záväzné ukazovatele príjmov v niektorých kapitolách štátneho rozpočtu.

K bodu 6.

V prílohe č. 3 Výdavky štátneho rozpočtu na rok 2020 sa v kapitole Všeobecná pokladničná správa upravuje záväzný ukazovateľ výdavkov spolu a výdavkov spolu bez prostriedkov podľa

§ 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov z rozpočtu EÚ. Celkové výdavky štátneho rozpočtu sa v súvislosti s úpravou sumy výdavkov v kapitole Všeobecná pokladničná správa upravujú v riadku „Spolu“.

Celkové výdavky sa zvyšujú o takmer 7,8 mld. eur, pričom dôvody zvýšenia je možné rozdeliť do dvoch okruhov:

- A. Výdavky priamo súvisiace s pandémiou COVID-19 v sume 4,9 mld. eur,
- B. Výdavky na zabezpečenie v rozpočte nekrytých titulov v sume 2,9 mld. eur.

Uvedené zvýšenie celkových výdavkov sa alokuje v kapitole Všeobecná pokladničná správa z dôvodov, že nie je definitívna detailná štruktúra a použitie výdavkov v jednotlivých kapitolách štátneho rozpočtu a zároveň niektoré výdavky môžu byť refundované z realokovaných prostriedkov EÚ, pričom v súčasnosti nie sú zrejmé termíny vypísania výziev ani ich finančné objemy. Týmto spôsobom sa zabezpečí hospodárne a efektívne použitie výdavkov štátneho rozpočtu.

A. Výdavky priamo súvisiace s pandémiou COVID-19 v sume 4,9 mld. eur

V rámci tohto okruhu sú zahrnuté predovšetkým tituly, ktoré kapitoly štátneho rozpočtu oznámili ministerstvu financií ako aktuálny priamy dosah súvisiaci s pandémiou spolu s ich očakávaným vplyvom do konca roka 2020.

Zvyšuje sa transfer pre Sociálnu poisťovňu v sume 1 122 mil. eur na zabezpečenie jej platobnej schopnosti. V dôsledku vplyvu pandémie dochádza k výpadku príjmov Sociálnej poisťovne a zároveň na výdavkovej strane je potrebné financovať opatrenia, v dôsledku ktorých má Sociálna poisťovňa zvýšené výdavky na ošetrovné a nemocenské. Rovnako sa zvyšujú výdavky poistenia v nezamestnanosti.

Pre kapitolu Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa navrhuje zvýšenie výdavkov o 1 067 mil. eur. V rámci rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR je potrebné vykryť najmä opatrenia schválené vládou v rámci „prvej pomoci“ na udržanie zamestnanosti, a na podporu udržania zamestnanosti v predškolských zariadeniach.

Aj v prípade verejného zdravotného poistenia rovnako ako v prípade Sociálnej poisťovne dochádza vplyvom pandémie k zníženiu príjmov za ekonomicky aktívne obyvateľstvo. Zároveň je potrebné vykryť zvýšené výdavky verejného zdravotného poistenia, zdravotníckych zariadení, ako aj rozpočtových a príspevkových organizácií rezortu. Celkový predpokladaný vplyv predstavuje 358 mil. eur.

Zavedenie opatrenia na kompenzáciu nákladov na nájomné predpokladá potrebu navýšenia výdavkov kapitoly Ministerstvo hospodárstva SR v sume 200 mil. eur.

Vplyv na kapitolu Ministerstvo dopravy a výstavby SR v sume 195 mil. eur sa predpokladá najmä z dôvodu kompenzácie výpadku príjmov z tržieb dopravných spoločností ZSR, ZSSK, NDS, SAD, MHD a Letových prevádzkových služieb SR, š. p.

Na zabezpečenie nákupu ochranných pomôcok a zdravotníckeho materiálu bolo potrebné zabezpečiť pre kapitolu Správa štátnych hmotných rezerv SR dodatočné výdavky v sume 123 mil. eur.

V prípade kapitoly Ministerstvo vnútra SR sa vplyv pandémie prejavil na zvýšenom výkone služby príslušníkov Policajného zboru ako aj Hasičského a záchranného zboru, rovnako bolo potrebné zabezpečiť ochranné a zdravotnícke pomôcky ako aj krytie nákladov na prevádzku karanténnych centier. Celkový vplyv predstavuje 84 mil. eur.

Ostatné výdavky predstavujú vplyv naprieč kapitolami štátneho rozpočtu najmä v súvislosti s nákupom a realizáciou dezinfekcie, materiálu, zdravotníckych a ochranných pomôcok, ako aj prostriedky na podporu ekonomiky.

B. Výdavky na zabezpečenie v rozpočte nekrytých titulov v sume 2,9 mld. eur.

Rozpočet na rok 2020 bol schválený s istou mierou rizík, ktoré sa už v priebehu roka materializujú, a to výraznejšie aj v dôsledku súčasnej ekonomickej situácie ovplyvnenej pandemiou.

Zároveň predpokladaný vývoj v najbližších budúcich mesiacoch vytvára tlak na potrebu financovania dodatočných titulov nad rámec schváleného rozpočtu.

K bodu 7.

V prílohe č. 4 Výdavky štátneho rozpočtu na realizáciu programov vlády SR a častí programov vlády SR na rok 2020 sa v nadväznosti na zmenu výdavkov v kapitole Všeobecná pokladničná správa mení suma výdavkov spolu za kapitolu.

K Čl. II

Vzhľadom na mimoriadnu naliehavosť sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť už dňom vyhlásenia.